

הלכות הדף היומי

מסכת עבודה זרה

תוכן עניינים

א. וולד הנוגחת אסורה היא וולדה נגחו וולד הנרבעת אסורה היא וולדה נרבעו ... כל הפסולין לגבי מזבח ולדותיהן מותרין ... כשהן מוקדשין דברי הכל אסורין¹

ב. פרה וחמור מבת ג' ודאי לכהן מכאן ואילך ספק.....2

ג. שישירו פניהם כנגד ארון ואמרו שירה.....3

דף כד.

א. וולד הנוגחת אסורה היא וולדה נגחו וולד הנרבעת אסורה היא וולדה נרבעו ... כל הפסולין לגבי מזבח ולדותיהן מותרין ... כשהן מוקדשין דברי הכל אסורין

כל האסורין לגבי המזבח¹, כולן ולדותיהן מותרין למזבח, חוץ מולד נרבעת ונעבדה ומוקצת ושהמיתה את האדם שולדן אסורין למזבח כמותן.

כיצד כבר התבאר במסכת סנהדרין דף פ. – : שפרה מעוברת² שהמיתה את האדם וכן כל בהמה מעוברת שנעברה בה עבירה הרי עוברת כמוה היא ועוברת נגחה היא ועוברת נרבעה.

בד"א כשנעברה בה עבירה או שהמיתה כשהיתה מעוברת שהרי הולד מצוי עמה בעת שנפסלה והיה כאבר מאיבריה³,

¹ רמב"ם הלכות איסורי מזבח פרק ג הלכה יב

² רמב"ם הלכות נזקי ממון פרק יא הלכה יא יב

³ איסורי מזבח שם הלכה יג

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת עבודה זרה

אולם אם נגחה והמיתה ואחר כך נתעברה, אם עד שלא נגמר דינה נתעברה וילדה קודם גמר דין ולדה מותר⁴, ואם ילדה אחר גמר דין ולדה אסור, שהעובר ירך אמו הוא, ואם נתערב ולד זה באחרים כונסין את כולן לכיפה עד שימותו שם.

ואם נתעברה⁵ אחר שנעבדה בה עבירה או אחר שהמיתה הרי ולדה כשר למזבח אפילו נרבעה כשהיא מוקדשת ואח"כ נתעברה⁶, ואין צ"ל אם נרבעה והיא חולין ואח"כ הקדישה ונתעברה שולדה מותר, וכן אפרוח ביצת טריפה מותר למזבח.

דף כד:

ב. פרה וחמור מבת ג' ודאי לכהן מכאן ואילך ספק

הלוקח⁷ בהמה מן הגוי ואין ידוע אם בכרה כבר אם לא וילדה, הרי זה ספק בכור ויאכל במזמו לבעלים, ואינו לכהן, שהמוציא מחבירו עליו הראייה.

ואפילו אם לקחה תוך שנתה דעדיין ילדה היא וקרוב לודאי הוא שלא בכרה כבר אפילו הכי אין הנולד ודאי בכור, שאם בהמה דקה שמא טינפה כלומר שמא כבר יצא ממנה עובר מחוי. ובהמה גסה שמא הפילה כבר שליא ונפטרה מן הבכורה.

⁴ הנה רבינו נקיט סתמא דנתעברה אח"כ מותרת, ובגמרא (תמורה ל' ע"ב) לא קאמר רק משום זה וזה גורם, משמע אי הוה תרווייהו דאיסורא, כמו הזכר נרבע והנקיבה נרבעת ששניהן אסורין תו וולדן אסור, הואיל דשני הגורמים דאיסורא הן, ורבינו כייל סתמא דכשר מוכח דאף אם שניהן דאיסורא ולדן מותר, וצריך ביאור, או"ש איסורי מזבח שם יב ועיי"ש מה שחידש וביאר באריכות

⁵ איסורי מזבח שם הלכה יג.

⁶ ביאור הדברים, דהוולד אין לו שייכות להאם דהוא בריה בפ"ע, ואף על גב דנולד ע"י האם מ"מ הא גם ע"י האב נולד והו"ל זה וזה גורם וקיי"ל בכל האיסורים דזה וזה גורם מותר (חולין נח, א). אמנם כשנעשתה העבירה בגופה כגון נרבעת או עבדוה או הקצוה לכוכבים או הרגה את הנפש והוולד היה בעת מעשה, כגון שעבירה ואח"כ נעשתה בה העבירה, הרי גם הולד עצמו עשה העבירה שהרי היא אבר כאחד מאיבריה דעובר ירך אמו הוא, וכדאמר רבא שם ולד הנרבעת היא וולדה נרבעו וולד הנוגחת היא וולדה נגחו ע"ש. ערוך השולחן העתיד

הלכות איסורי מזבח סימן נד סעיף ט

⁷ שו"ע ונו"כ יו"ד שמו א

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת עבודה זרה

ואפילו אם הגוי מסיח לפי תומו שכבר בכרה אינו נאמן שלהשביח מקחו אומר כן⁸, שבהמה שבכרה קונין אותה ביוקר מפני שהלכה היא טובה יותר ממבכרת, ועוד שיודעין בה שלא תסתכן בלידה. וסימנין דחדקי קרנים וכיוצא אין סומכין עליה כלל שאין בה ממש.

ג. שישרו פניהם כנגד ארון ואמרו שירה

כשנושאים⁹ אותו על הכתף נושאים פנים כנגד פנים ואחוריהם לחוץ ופניהם לפנים.

⁸ עכ"ל עט"ז וכ"כ הב"ח אבל הדרישה כתב דהיכא דאיכא משום להשביח מקחו פשיטא דלא מהימן אלא אפי' במסיח לפ"ת אפ"ה אינו נאמן דלא עובד כוכבים נאמן במסיח לפ"ת אלא באיסור דרבנן עכ"ל וכן בפסקי מהרא"י סי' ק"ל וז"ל ומטעם דעובד כוכבים מסל"ת לא מלאני לבי לסמוך עליה לחודיה ואף ע"ג דמשמע שפיר באשר"י פ"ג דבכורות דהא דלא מהימנינן עובד כוכבים מסל"ת היינו טעמא משום דתלינן להשביח מקחו קמכוון הא איכא דמוכחא מילתא דלא מכוין לכך מהימן מ"מ בי"ד כתב סתם מסל"ת לא סמכין עליה ותו דאמרינן בפרק הנוזל בתרא דאין עובד כוכבים מסל"ת כשר במילי דאורייתא אלא בעדות אשה בלבד וצ"ע בדבר עכ"ל והכי משמע מדברי הרב לקמן סעיף ג' דאפילו מסל"ת שלא להשביח מקחו לא מהני אי לאו דחולבת. ט"ז שם א

⁹ רמב"ם הלכות כלי המקדש פרק ב הלכה יג ובמאירי כאן וכן היא בספרי ובמדבר סיני רבה ואף בסוגיא זו רמזיה כן במה שאמרו בפרות ועקמו פניהם כלפי ארון ואמרו שירה

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

